

A budapesti szobrokon kívül talán semmit se ócsárolnak annyit, mint éppen ezeket a szobrokat körülövező fővárosi parkokat és tereket. A budapesti ember önkénytelenül is gúnyosan mosolyog, ha városi parkokról esik szó és e mosolyokból könnyen meg lehet érteni, hogy milyenek is a főváros parkjai. De minden gúnyolódás nélkül állítható, hogy Budapesten ez idő szerint alig lehet egy igazi parknak nevezhető teret találni.

Ebben a tulzsufolt lakásairól nevezetes fővárosban ugyanis tériszonyban szenvednek az illetékes körök s ennek tulajdonítható, hogy többé-kevésbé minden park be van építve. E beépített parkok láttára kiáltott fel egyszer egy idetévedt idegen:

— Ha van itt park, hát akkor miért nincs? És ha nincs, akkor minek van?

És ennek az itt járt kultúrembernek, sajnos, igaza volt.

De ha még csak a hirhedt pesti szobrokkal volnának eléktelenítve ezek a parkok, az még nem volna baj. Utóvégre amit az ember elrontott, azt kárpótolni tudja a természet. A minden iránt kegyes és elnéző természet azonban Budapesten, sajnos, nem tudja érvényesíteni csodás tehetségét, mert folyton utjában áll az ember az ő gyarló munkáival, és elcsufítja, illetőleg eltakarja a természet pazar pompáját, holott éppen megfordítva lenne kívánatos. Érthető tehát a pesti emberek panasza, hogyha egy virágágnál nagyobb beültetett területet akarnak látni, úgy kénytelenek lerándulni a vidékre.

Virágos Budapest! Ezt a szép jelszót hangoztatják már évek óta, de sajnálattal látjuk, hogy ebben a fővárosban a virág csak az ablakokban nyílik, no meg a villanyoszlopokon, de ez utóbbi helyeken szabad szemmel alig

lehet látni, olyan magasra vannak helyezve. Pedig egy világvárosi címre és jellegre törekedő városnak egészségügyi szempontból is fontos érdeke, hogy sok szabad tere legyen, s minden ilyen téren minél több fű, fa, virág nőjjön. A külföldi nagyvárosokban, ahol pedig a hely drágább, mint Budapesten, még a belterületeken is számtalan park ékeskedik. Csak éppen Budapest nélkülözi ezt a természeti szépséget, ami felette sajnálatos, úgy közegészségügyi, mint esztétikai szempontból.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

712.21

Hely

Idő

"1913"

Személy

Szerző H. S.
Cím A főváros parkjai.

Forrás: Budapest

Gp.

1913 III/15.

A rossz városrendezésről tesz bizonyosságot az is, hogy még a külterületeken levő parkot is teleépítették s ahol zöldel is fű és illatozik a virág, ott is csak tisztaságban lehet gyönyörködni benne. Valóságos látványos attrakciónak minősítik Budapesten azt a sok kincset, melyet a természet jóvoltából jogunk volna ingyen szemlélni. De még így is jó, hogy nem kérnek belépődíjat annak a néhány virágágnak a megtekintésért, amely a városligetben látható. Virágok és fák helyett azonban annál nagyobb számban ültettek a csenevész parkok bejárata elé tilalomfákat, mely ridegen hirdeti, hogy a gyepré lépni rendőrileg tilos, s jaj annak, aki e drákói tilalmat megszegi.

A külföldi nagy városokban bezzeg nem fosztják meg a lakosságot ettől a parányi szórakozástól. Berlin, Páris, közterein szabadon ugrándozhatnak a gyermekek s a családok, ha vasárnaponként kirándulnak a közeli parkokba, nyugodtan leheveredhetnek a fűbe, mert a hatóság közegei nem tűzik ki ezekből az újkori paradicsomokból.

Látnivaló tehát, hogy Budapesten még ezen a téren is nagyon elmaradtunk, holott a természet nálunk még pazarabb kezekkel méri csodás kinoseit, mint más nagyvárosban. Az utóbbi időben létesítettek ugyan a fővárosban is egy nagy kiterjedésű, szép nyilvános kertet, az ugynevezett Népligetet, ahol közről is lehet virágokat látni, oda azonban nem szívesen megy a fővárosi ember, mert eltekintve attól, hogy nagyon messzire kitelepítették, még az a veszedelem is fenyeget, hogy könnyen a fűbe harap, aki odatéved.

Közbiztonság tekintetében ugyanis a Népligetet bátran a bakonyi rengeteghez lehet hasonlítani. A züllött elemek, akik újabban kiszorultak a beépített városligetből, most a Népligetben ütötték fel tanyájukat és esténként, de olykor nappal is veszélyeztetik a járókelők életét. Ilyen veszedelmes állapotok mellett nem csoda, ha néptelen marad a Népliget, mert senkinek sincs kedve, hogy egy kis jó levegőért leszurassa magát. Azt pedig, hogy revolverrel felfegyverkezve sétáljon a fák között, igazán nem kívánhatja senki a jámbor pesti polgártól, aki azért inkább otthon marad dohos szobájában és megelegszik az ablakban nyíló virágok illatával, amit vegyesen fűszerezve kap a gyárkémenyek füstjével.

A főváros parkjai ezidő szerint kopáran állanak. A virágágyak üresek s az üvegházakban elhelyezett növények célszerűbb elhelyezési módjait most tervezik a főváros kertészeti hivatalában, ahol az idei nyárra új parkozási programot állított össze az igazgatóság. A főváros parkjai és köztereit tudvalevőleg az idén új gondozó kezébe kerültek. Az elhunyt kertészeti igazgató helyébe a tanács Ráde Károly állami főkertészt választotta meg, aki a budapesti kertészeti tanintézetben húsz esztendőig mint tanár működött és egyike a legkiválóbb szakembereknek. Ráde Károly az új parkozási programot Gerenday Dezső műszaki tanácsos utasítása szerint most állította össze s így nemsokára haladéktalanul hozzáfognak az eddig elhanyagolt parkok rendezéséhez.

Az új parkozási program szerint a főváros parkjait és tereit teljesen átalakítják. Az ut-

... megtervezésén megszaporítják a fákat, míg a csenevész ültetvényeket ujjakkal cserélik ki. Al-

pos rendezésén mennek keresztül a virágágyak is, melyekbe már kezdik átplántálni az üvegházakban gondozott növénycseméteket. Nagy átalakításon megy át a Népliget, ahol már meg is kezdték az előmunkálatokat és serényen dolgoznak azon, hogy az eddig elhanyagolt Népliget legalább szépészeti szempontból megfelelően rendeltetésének.

Az új vezetőség dícséretes buzgalmat fejt ki a most folyamatban levő parkozási művelettel, ezzel azonban még nem szüntetik meg a régóta észlelt bajokat és hiányokat. Mert, amint elmondottuk, a főváros parkjai szűk terüknél fogva sohase fogják kielégíteni a pesti ember legerényebb igényeit sem, akármilyen szép virágdíszbe is öltözteti azokat az új kertészeti igazgatóság. Hogy ezen a téren szépet és hasznosat alkothassanak, előbb valóságos parkokat kellene létesíteni, erre azonban semmi remény sincs. Sőt a meglévő parkokból is egyre több részt hasitanak ki holmi vásári bódék, színházak, iskolák s más egyéb épületek céljaira, amivel nemcsak a pesti embert fosztják meg az egyetlen, ingyenes szórakozástól, de egyben irgalmatlanul kilakoltatási eljárászt indítanak az ég madarai ellen is.

H. S.